

Miljönämndens Barnbokslut 2009

Miljöförvaltningens rapport 1/2010

Miljönämndens Barnbokslut år 2009 – tillämpningen av kommunalt handlingsprogram för Förenta Nationernas Barnkonvention i miljönämndens verksamhet- arbete för barnens bästa i Trelleborgs kommun

Bakgrund

Trelleborgs kommun har år 2002 tagit fram förslag till kommunalt handlingsprogram med barnens bästa i fokus. Handlingsprogrammet vilar på Förenta Nationernas Barnkonvention, som antogs av FN 1989. Sverige blev förbundsstat 1990, och har tillsammans med 190 andra stater förbundit sig att förverkliga konventionen. Konventionen innehåller 54 artiklar, som är sprungna ur barns behov världen över. De 4 viktigaste artiklarna handlar om barnens rätt till livet och utveckling, barnens rätt att uttrycka sina åsikter, barnets rätt till skydd mot alla former av diskriminering samt vid alla åtgärder, offentliga eller privata, skall barnets bästa komma i främsta rummet. Förslag för Trelleborgs kommun innehöll bland annat att förvaltningarna skulle arbeta fram en checklista för att fokusera på barnets bästa. När beslut fattas skall barnets bästa sättas i främsta rummet. Hänsyn skall tas till barnperspektivet och själva barnets perspektiv.

Miljönämndens arbete med Förenta Nationernas Barnkonvention under 2009

Miljönämnden har i beslut § 38, 2004-05-03, ställt sig bakom en av miljöförvaltningen föreslagna checklista. Enligt denna kan miljönämndens beslut, då dessa direkt eller indirekt berör barn och ungdomar, kompletteras med något eller några av följande tillägg:

Förenta Nationernas Barnkonvention har beaktats

- barn och ungdomars bästa har satts i främsta rummet
- barn har fått uttrycka sin mening
- särskild hänsyn har tagits till barn och ungdomar med behov av särskilt stöd
- beslutet innebär att barnens situation förbättras
- beslutet är i linje med konventionen
- barn och ungdomar bedöms ej beröras av beslutet.

Till miljöförvaltningens skrivelse har tidigare bilagts exempel på ärenden och beslut/delegationsbeslut som direkt eller indirekt rör eller berör barn och ungdomar.

Miljönämnden har efter tiden för beslutet 2004-05-03 kompletterat sina beslut med ovanstående tillägg då detta varit motiverat. Delegationsbeslut om försiktighetsmått vid tillsyn av miljöfarlig verksamhet har i visa fall kompletterats med följande text: "Barnens situation förbättras av ett miljömedvetet företag".

Miljönämndens ledamöter har under året hållit Barnkonventionen aktuell genom att införliva den i sina beslut då detta befunnits relevant.

Miljöförvaltningens/miljönämndens arbete framgår av "Verksamhetsplan för 2009". Verksamhetsplanen är strukturerad enligt de nationella miljömålen samt God folkhälsa och Säkra livsmedel. Länsstyrelserna har under 2009 övertagit djurskyddstillsynen. Ett stort antal beslut i miljöförvaltningens arbete berör barn och ungdomar.

Miljöförvaltningen/miljönämnden har under år 2009 arbetat med ett antal projekt som innebär att barnens situation förbättras omedelbart eller på sikt. I miljönämndens målstyrning och verksamhetsplan 2009 framgår att mycket av miljöförvaltningens arbete och projektarbete berör barn och ungdomar. Detta framgår också av skriften "Uppföljning av miljönämndens verksamhet 2009". Följande projekt har sammanställts i miljöförvaltningens rapporter, som finns på Trelleborgs hemsida över miljörapporter:

Miljönämndens barnbokslut 2008 (rapport nr 1/2009)
Tillsyn av bekämpningsmedel i detaljhandeln 2008 (rapport 3/2009)
Marknadsrapport Internationell Marknad 2009 (rapport nr 4/2009)
Marknadsrapport Anderslöv 2009 (rapport nr 5/2009)
Marknadsrapport Palmfestivalen 2009 (rapport nr 6/2009)
Tillsyn över bagerier i Trelleborgs kommun- uppföljning 2008 (rapport nr 9/2009)
Tillsyn över färgtillverkare i Trelleborgs kommun- uppföljning 2008 (rapport nr 10/2009)

Miljöförvaltningen handlägger årligen med anledning av klagomål på olägenhet av fukt i bostäder, mögel, värme, kyla, drag, buller, vedeldning och djurhållning ett stort antal bostadsärenden med råd eller krav på åtgärder. Ett stort antal anmälningar enligt § 38 förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd har behandlats, t.ex Studio Hundra, Skegrie skola, samt Ljunggrenska skolan f-6.

Miljöförvaltningen bedriver ett stort miljötillsynsarbete enligt miljöbalken. Under år 2009 har bedrivits tillsyn vid siloanläggningar, fjärrvärmeanläggningar, halm- respektive flispannor, mekaniska verkstäder, fiskehamnar och golfbanor. Arbetet med att förbättra miljön i Trelleborgs kommun berör i hög grad barn och ungdomar.

Många av miljönämndens arbetsområden berör barn och folkhälsa och redovisas i rapporter såsom t.ex. luftkvalitén, buller, strålmiljön, livsmedelshygien, boendemiljön, piercing, solarier, förskolor m.m.

Miljöförvaltningen har 2009 bedrivit tillsyn enligt miljöbalken på solarier, tillfälligt boende och fotvårdslokaler. Beslut har fattats angående byte till godkända rör i solarierna.

Intresset för elektromagnetiska fält ökar alltmer i samhället, framförallt inom det radiofrekventa området (exempelvis trådlöst bredband och mobiltelefoni). Allmänhetens exponering är dock mycket låg jämfört med gällande referensvärden. Miljöförvaltningen följer utvecklingen.

Mätningar har utförts av luften i Trelleborg och på landsbygden i samarbete med IVL:s Urbanmätnät avseende PM10, NO₂, SO₂, VOC. Mätningar har kompletterats med dagliga mätningar av PM1 och PM2,5, vilket skett i samarbete med Skånes luftvårdsförbund. Resultaten finns att läsa på hemsidan.

I samband med tillsyn inom verksamheter med utsläpp till luft har miljöförvaltningen i enlighet med miljöbalken uppmärksammat om bästa möjliga teknik har använts.

Miljöförvaltningen har deltagit i Miljösamverkan Skånes arbetsgrupp om den nya kemikalielagstiftningen REACH. Syftet med REACH-arbetsgruppens arbete är att öka kunskaperna om REACH, ta fram arbetsmaterial för inspektioner och dylikt. Arbetsgruppen har under år 2009 tagit fram ett arbetsmaterial till Skånes kommuner angående nuläget för tillsynsansvaret enligt REACH. Fördelningen av tillsynsansvar kommer att beslutas i budgetpropositionen våren 2010. REACH-arbetsgruppen arbetar för

att kemikalietillsynen skall verka för att uppnå Giftfri miljömålet. En bra kemikalietillsyn gynnar även barnen. I och med REACH införande kommer även kemikalier i varor att beläggas med restriktioner av Kemikaliemyndigheten i Helsingfors och Kemikalieinspektion i Sverige. Särskilt viktigt är varor som barn kommer i kontakt med.

Miljöförvaltningen har fortsatt arbetet med att fatta beslut om inventeringar av PCB i byggnader som utförts under 2009. Enligt förordningen om PCB (SFS 2007:19) skulle inventering av PCB i fastigheter vara utförd senast den 30 juni 2008. Informationsbrev har under året sänts till berörda fastighetsägare. De berörda fastighetsägare, som inte utfört inventering kommer att föreläggas om detta. Några fastigheter har sanerats. Sanering av PCB gynnar barn och ungdomar.

Miljöförvaltningen har under 2009 deltagit i Kemikalieinspektionens nationella samarbetsprojekt "Kemikalier i detaljhandeln 2009-2010 (KID 0910)". Femton livsmedelsbutiker och stormarknader har inventerats med avseende på klassificering och märkning, barnskyddande förslutningar och kännbar varningsmärkning hos kemiska produkter. Ca 100 st produkter med brister har rapporterats till Kemikalieinspektionen.

Miljöförvaltningen har enligt Miljösamverkan Skånes länsprojekt "Utfasning av farliga ämnen" skickat påminnelser till företag, som inte inkommit med redovisning av kemikalier. Beslut om utfasning/riskminskning av kemiska ämnen kommer att fattas för de företag som ingått i projektet.

Arbete med lokalt mål för - Giftfri miljö- har påbörjats med utarbetande av miljömålsdokument. En arbetsgrupp har startats med representanter från kommunens förvaltningar, som lämnar synpunkter på miljömålsdokumentet. Arbete pågår för att färdigställa dokumentet. En delgrupp, "Livsmedelsgruppen", har arbetat med den centrala upphandlaren i kommunen för att införa inköp av ekologiska livsmedel i offentliga verksamheter, såsom skolorna, förskolorna och äldreomsorgen. Kommunfullmäktige i Trelleborgs kommun har beslutat om de mål, som skall gälla för införandet. "Livsmedelsgruppen" har under 2008 tagit fram en handlingsplan, och har under 2009 infört inköp av bl.a ekologisk mjölk. Målet för 2009 var 10 %, men under 2009 var redan 12.5 % av inköpen av livsmedel ekologiska.

Dokumenterna för fyra miljömål, bl.a Frisk luft och Grundvatten av god kvalitet är färdiga att beslutas av kommunstyrelsen.

Miljönämnden har under 2008 påbörjat arbetet med att ta fram en policy för spridning av bekämpningsmedel i Trelleborgs kommun. Arbetet har fortsatt under 2009 med en remissrunda till berörda förvaltningar och intresseorganisationer som LRF (Lantbrukarnas Riksförbund), och kommer att fortsätta under 2010. Arbetet syftar till att på sikt säkra dricksvattentillförseln både för vuxna och barn.

Miljöförvaltningen har i tillsyn och tillsammans med Agenda 21 fortsatt att arbeta i ett kretsloppsprojekt vid Bastionskolan för bl.a förbättring av de olika utbildningsprogrammets avfallshantering. Bastionskolan har fortsatt att arbeta med Grön Flagga och rökfri skola under 2009. Miljöförvaltningen deltar i uppföljningsmötena och har påbörjat rapporten "Miljönämnden i Trelleborgs kommuns deltagande i Bastionskolans miljö- och kretsloppsarbete under åren 2005-2009", rapport 7/2009.

Miljöförvaltningen har samarbetat med Agenda 21 i frågan om miljöanpassad upphandling av bl.a städkemikalier i förskolor och skolor.

Miljöförvaltningen bedriver tillsyn enligt livsmedelslagen. År 2009 har en stor del av tillsynsarbetet inneburit tillsyn över skolor och förskolor.

Ett våtmarksprojekt med information, utbildningar, inventering av lämpliga områden för framtida våtmarker mm för att stimulera markägare till att anordna fler våtmarker i kommunen har bedrivits. Arbetet har prioriterats efter att medel för uppsökande verksamhet och planering av våtmarker tilldelats kommunen från länsstyrelsen. Det största arbetet är det nyligen igångsatta våtmarksprojektet med vattendragsrestaurering i Tullstorpsåns avrinningsområde. Ett av målen är att öka vistelsen utomhus genom att hjälpa allmänhet, särskilt barnen, att hitta och utnyttja lättillgängliga naturområden. Ett annat mål är att öka barnens, skol- och förskolepersonalens, fritidsledares och allmänhetens kunskaper om natur och miljö.

Miljöförvaltningen har samarbetat i olika folkhälsofrågor med folkhälsoenheten inklusive alkohol- och drogprojektsamordnaren samt Agenda 21 samt deltagit i länets smittskydds dagar. Under 2009 har införts rökfri arbetstid i Trelleborgs kommun. Under 2009 har miljönämnden besvarat remiss angående inrättande av Hälso- och trygghetsråd i Trelleborgs kommun. Kommunfullmäktige beslutade i maj 2009 att inrätta ett Hälso- och trygghetsråd.

Miljöförvaltningen deltar i folkhälsosamordnarens allergiprojekt i skolor och förskolor. Allergirond har utförts i ett antal skolor och förskolor. Projektet syftar till att förankra allergironden i skolornas rutiner, öka kunskaperna om allergier hos barn samt att förankra allergironderna i skolornas egenkontroller. Miljöförvaltningen har deltagit i allergironder på Väståkraskolan i Anderslöv, Serresjöskolan, Klöverns förskola, Östre Järs förskola,

Miljönämnden har i olika sammanhang påtalat vikten av det "grönas" betydelse för hälsan, välbefinnandet och för möjligheten till rekreation. En förvaltningsövergripande arbetsgrupp för framtagande av natur- och kulturplan har startat, där miljöförvaltningen aktivt deltar. En dialog har förts angående utveckling av ridstigar i kommunen.

Miljöförvaltningen/miljönämnden har framfört synpunkter avseende miljön och hälsa inom översiktsplansarbetet.

Miljöförvaltningen/miljönämnden har förelagt tekniska nämnden och Vägverket avseende trafikbullerkartering. Tekniska förvaltningen har under 2009 utfört denna bullerkartering.

Miljöförvaltningen har under 2009 deltagit i Socialstyrelsens nationella projekt "Hygien i förskolor", och utfört tillsyn enligt miljöbalken på samtliga kommunala förskolor. Miljönämnden har beslutat att förelägga skolnämnden om att komplettera den integrerade checklisten för miljö, arbetsmiljö, brand och säkerhet med hygienfrågor. Miljönämnden har fattat beslut om att förelägga fastighetsnämnden att utreda möjligheterna att installera frånluftsventilation i förskolornas städutrymmen, Frånluftsventilation i städutrymmen minskar smittspridning.

Miljöförvaltningen har via delegationsbeslut fatta beslut om egenkontrollprogram på förskolor och skolor samt gymnasiet. Skolförvaltningen har tagit fram ett kombinerat egenkontrollprogram för miljö, arbetsmiljö, brand och säkerhet, i en integrerad checklista.

Under 2009 har miljönämnden beslutat att skolförvaltningen skall komplettera checklistan med hygienfrågor i förskolorna. Arbete med egenkontrollprogram leder till en förbättring av inomhus- och utomhusmiljön för barnens och ungdomarna. Även arbetet med "Barn i Bullerbyn" fortskrider tillsammans med skolförvaltningen.

MILJÖFÖRVALTNINGEN

Lilian Flygare Ivarsson
Miljöinspektör